

Vergaderjaar 2014–2015

25 422

Opwerking van radioactief materiaal

Nr. 120

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 april 2015

Sinds 1 april 2011 heeft iedere vergunninghouder van een kernenergiecentrale de verplichting om, op een door de Minister van Economische Zaken en de Minister van Financiën goedgekeurde wijze, financiële zekerheid te stellen ter dekking van de kosten die voortvloeien uit het buiten gebruik stellen en het ontmantelen van de kerncentrale. Deze verplichting is opgenomen in artikel 15f van de Kernenergiewet. Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken betreffende de aanvraag tot financiële zekerheidstelling van de vergunninghouder van Kerncentrale Dodewaard, te weten B.V. Gemeenschappelijke Kernenergiecentrale Nederland (GKN).

GKN heeft tot op heden niet voldaan aan de verplichting uit de Kernenergiewet om financiële zekerheid te stellen aan de Staat voor de kosten van ontmanteling van de kerncentrale Dodewaard. Het niet kunnen stellen van deze financiële zekerheid betekent dat GKN op dit moment niet kan aantonen dat zij voldoende financiële middelen heeft om de ontmanteling van de kerncentrale Dodewaard, die is voorzien vanaf 2045, te kunnen betalen. Voor zover wij kunnen beoordelen beschikt GKN wel over voldoende financiële middelen om de veilige insluiting (tot aan de voorziene ontmanteling) te kunnen bekostigen. De nucleaire veiligheid en stralingsbescherming is derhalve niet in het geding.

Het achterliggende doel bij de invoering van de betreffende bepaling uit de Kernenergiewet is dat de kosten van de ontmanteling niet voor rekening komen van de belastingbetaler. De aanvraag tot het stellen van financiële zekerheid dient tenminste elke vijf jaar te worden geactualiseerd, net als het onderliggende ontmantelingsplan op grond van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen (Bkse). Voor de inwerkingtreding van deze bepaling in de Kernenergiewet had GKN op grond van vergunningsvoorschriften reeds de plicht om zorg te dragen voor de bekostiging van het buiten gebruik stellen en ontmantelen van de kerncentrale. De invoering van artikel 15f van de Kernenergiewet heeft er

voor gezorgd dat financiële zekerheid ten gunste van de Staat moet worden gesteld en er daarmee ook een juridische grondslag is om vooraf te controleren of hiervoor voldoende financiële middelen bij de vergunninghouder aanwezig zijn.

De kerncentrale Dodewaard is in 1997 uit bedrijf genomen en in 2003 is de laatste splijtstof van de centrale afgevoerd. Sinds 2005 wordt de kerncentrale in veilige insluiting gehouden, tot aan de voorziene ontmanteling vanaf 2045. Op 13 september 2011 heeft de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie het vigerende ontmantelingsplan goedgekeurd. Op basis van dit ontmantelingsplan heeft GKN op 8 juli 2013 een aanvraag tot goedkeuring voor de te stellen financiële zekerheid ingediend. Over deze aanvraag is overleg gevoerd en deze aanvraag is laatstelijk op 24 maart 2014 aangevuld met nadere informatie. Deze aanvraag hebben wij op 10 juni 2014 afgewezen, waarop GKN een bezwaarschrift heeft ingediend. Dit bezwaar hebben wij op 29 april 2015 ongegrond verklaard, omdat ook in de bezwaarprocedure is vastgesteld dat GKN niet voldoende financiële zekerheid heeft gesteld. Tegen dit besluit kan GKN in beroep gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Uitgangspunt van het kabinet is dat «de vervuiler betaalt». De vergunninghouders dragen zelf de verantwoordelijkheid voor de buitengebruikstelling, veilige insluiting en ontmanteling van een kerncentrale, het terugbrengen van het terrein tot de «groene weide» situatie en de bekostiging daarvan. De kerncentrale Dodewaard is zoals gezegd in 1997 uit bedrijf genomen en genereert sindsdien geen inkomsten meer uit de exploitatie. GKN beschikt alleen over de financiële middelen die nog in de vennootschap zitten. GKN heeft in haar aanvraag aangegeven dat zij deze spaarpot voor ontmanteling ter beschikking wil stellen voor financiële zekerheid. Echter, zoals hierboven aangegeven zijn deze middelen naar ons oordeel ontoereikend om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Kernenergiewet.

Het is onwaarschijnlijk dat GKN op eigen kracht de ontmanteling van de kerncentrale kan betalen. Dit is voor ons reden om te bezien welke mogelijkheden er zijn om ervoor te zorgen dat GKN en haar achterliggende aandeelhouders¹ de kosten voor de ontmanteling gaan betalen.

Tenslotte verwijzen wij naar de overdracht per 1 mei 2015 van de verantwoordelijkheid voor de Kernenergiewet van de Minister van Economische Zaken naar de Minister van Infrastructuur en Milieu (Kamerstuk 34 000 XII, nr. 67). Dit betekent dat in de toekomst een aanvraag tot het stellen van financiële zekerheid zal worden beoordeeld door de Minister van Infrastructuur en Milieu en de Minister van Financiën.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

¹ De directe aandeelhouder van GKN is B.V. Nederlands Elektriciteit Administratiekantoor (NEA). NEA bezit de aandelen van GKN en is tevens bestuurder van GKN. NEA is een vennootschap die verder geen activiteiten verricht. De aandelen van NEA zijn in handen van vier energiebedrijven (de achterliggende aandeelhouders), te weten GDF SUEZ Energie Nederland N.V., N.V. Elektriciteits-Produktie maatschappij Zuid-Nederland EPZ, E.ON Benelux N.V. en Nuon Power Generation B.V.